

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО

Навчально-науковий інститут механічної інженерії, транспорту
та природничих наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-
педагогічної та

методичної роботи

В.В. Костін

2022 р.

СИЛАБУС

З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФІЛОСОФІЯ»

спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій»

за ОПП: Геодезія та землеустрій

ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

КРЕМЕНЧУК 2022

Силабус навчальної дисципліни «Філософія» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Геодезія та землеустрій», підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій» та відповідних нормативних документів

Силабус розробили проф., д. ф. н. Москалик Г. Ф.,
к. і. н., доц. Плаксіє Т. М.

Силабус схвалено гарантом освітньо-професійної програми «Геодезія та землеустрій», спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» – кафедри цивільної безпеки, охорони праці, геодезії та землеустрою

Гарант освітньо-професійної програми (Міхно П. Б.)

Завідувач кафедри

(Сукач С. В.)

© КрНУ ім. М. Остроградського, 2022 рік

© проф. Москалик Г. Ф., доц. Плаксіє Т. М.,

2022 рік

 	Силабус з обов'язкової навчальної дисципліни ФІЛОСОФІЯ
	Рівень вищої освіти:
	перший ступінь (бакалавр)
	Освітньо-професійна програма: Геодезія та землеустрій
	Рік навчання 1, семестр 2
	Кількість кредитів: 3
	Мова викладання: українська
	Звітність: іспит

Викладачі:

Прізвище, ім'я, по батькові	Д.ф.н., проф. Москалик Геннадій Федорович, к. і.н., доц. Плаксій Тамара Миколаївна
Профайл викладачів	http://ppf.kdu.edu.ua/index.php/ru/pro-kafedru/sklad-kafedri-1/108-plaksyitamara
Контактна інформація	Ел. адреса: 21023upr@gmail.com ppfpltamara@gmail.com Телефони: +38(098)4605610; +38(067)2712416
Розклад занять	http://ppf.kdu.edu.ua/index.php/ru/uchbovij-protses/rozklad
Графік консультацій	http://ppf.kdu.edu.ua/index.php/ru/uchbovij-protses/rozklad

1. Анотація до курсу

Викладання та навчання. Лекції, семінарські заняття (на основі проблемного викладу застосування частково пошукових та дослідницьких методів), самостійна робота з використанням навчальної та наукової літератури, консультування.

Метою викладання навчальної дисципліни «Філософія» є: залучення студентів до осмислення базової філософської проблематики, ознайомлення їх з основними філософськими школами, напрямками, фундаментальними ученнями і поглядами всесвітньо відомих філософів; духовне збагачення студентів шляхом засвоєння і розуміння глибинних філософських проблем.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Філософія» є формування у студентів знання про особливості філософського мислення та його історичну природу; ознайомлення студентів з головними філософськими проблемами, поняттями, концепціями і підходами, що лежать в основі розвитку предмету філософії; ознайомлення з найважливішими філософськими поняттями і категоріями; прояснення сутності різних історичних способів філософування, розкриття особливостей історичних типів філософування; виявлення вузлових пунктів зв'язку світогляду людини з філософським типом мислення й наголошення на їх історичній природі; виховування культури філософського мислення та формування засад теоретичного мислення; формування навичок критичного раціонального мислення та відповідальної інтелектуальної культури, вміння аргументовано висловлювати власні думки і толерантно сприймати інші.

Компетентності та програмні результати навчання

Вивчення дисципліни дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності:

Загальні компетентності

ЗК 01. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 03. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.

ЗК 07. Здатність працювати автономно.

ЗК 09. Здатність до особистісної взаємодії.

ЗК 11. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК 13. Здатність зберігати, примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії, закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство, а також в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК 02. Здатність застосовувати теорії, принципи, методи фізико-математичних, природничих, соціально-економічних, інженерних наук при виконанні завдань геодезії та землеустрою.

та набувають програмних результатів навчання:

ПН 1. Вільно спілкуватися в усній та письмовій формах державною та іноземною мовами з питань професійної діяльності.

ПН 2. Організовувати і керувати професійним розвитком осіб.

ПН 3. Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументацію.

ПН 5. Застосовувати концептуальні знання природничих і соціально-економічних наук при виконанні завдань геодезії та землеустрою.

2. Структура курсу

К-сть год.			Тема	Результати навчання	Завдання
ЛК	Сем	Сам.р.			
Змістовий модуль 1. Історія світової філософії					
2	2	7	Тема 1. Філософія як теоретична форма самосвідомості людини	Навички застосування загально-гуманітарних та філософських знань при розв'язанні проблем в різних сферах життєдіяльності	Аналіз, узагальнення та систематизація теоретичних питань; робота на семінарських заняттях; презентація самостійної роботи
4	2	8	Тема 2 – 3 Історія філософської думки	Навички застосування загально-гуманітарних та філософських знань при розв'язанні проблем в різних сферах життєдіяльності	Аналіз, узагальнення та систематизація теоретичних питань, робота на семінарських заняттях; презентація самостійної роботи
2	2	9	Тема 4 Українська філософія	Навички застосування загально-гуманітарних та філософських знань при розв'язанні проблем в різних сферах життєдіяльності	Аналіз, узагальнення та систематизація теоретичних питань, робота на семінарських

					заняттях; презентація самостійної роботи
Змістовий модуль 2. Основи теоретичної філософії					
2	2	10	Тема 5. Філософський зміст проблеми буття. Діалектика	Навички застосування загально-гуманітарних та філософських знань при розв'язанні проблем в різних сферах життєдіяльності	Аналіз, узагальнення та систематизація теоретичних питань; презентація самостійної роботи
2	2	9	Тема 6. Проблема пізнання у філософії. Наукове пізнання	Навички застосування загально-гуманітарних та філософських знань при розв'язанні проблем в різних сферах життєдіяльності цінностей і досягнень	Аналіз, узагальнення та систематизація теоретичних питань, робота на семінарських заняттях; презентація самостійної роботи
2	2	7	Тема 7. Суспільство. Основи філософського аналізу	Навички застосування загально-гуманітарних та філософських знань при розв'язанні проблем в різних сферах життєдіяльності	Аналіз, узагальнення та систематизація теоретичних питань, робота на семінарських заняттях;

					презентація самостійної роботи
2	2	10	Тема 8. Проблема людини у філософії. Філософська антропологія	Навички застосування загально-гуманітарних та філософських знань при розв'язанні проблем в різних сферах життєдіяльності	Аналіз, узагальнення та систематизація теоретичних питань; робота на семінарських заняттях; презентація самостійної роботи

3. Методи навчання

Для активізації процесу навчання студентів в ході вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології та засоби: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

Методи проблемного викладу: аналіз життєвих та виробничих ситуацій, написання рефератів, анотування наукових джерел. Частково-пошукові методи: евристичні бесіди.

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи студентів є чіткий контроль відвідування студентами занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

4. Методи контролю

Контроль і оцінювання знань, вмінь та навичок студентів складається з двох етапів:

- поточного контролю роботи студентів;
- підсумкового контролю (іспит).

Поточний контроль здійснюється в процесі вивчення дисципліни на лекційних і семінарських заняттях і проводиться у терміни, які визначаються календарним планом та розкладом.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння теоретичного матеріалу, вироблення умінь самотійно опрацьовувати тексти першоджерел, знаходити додаткову інформацію за визначеними питаннями, здатності осмислити зміст теми, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація).

Об'єктами поточного контролю знань студентів є:

- систематичність, активність, своєчасність та результативність роботи над вивченням програмного матеріалу дисципліни, у тому числі виконання письмових завдань;

- виконання завдань для самотійної роботи;

- виконання тестів поточного та модульного контролів. Поточний контроль знань, вмінь та навичок студентів передбачає застосування таких видів:

- тестові завдання;

- обговорення проблеми на семінарі, участь у дискусії;

- підготовка презентації та її вчасне надання;

- інше.

Об'єктом підсумкового контролю знань студентів у формі іспиту є відповідь за питання екзаменаційного білету, який складається з двох теоретичних питань, які відображають програмний курс навчальної дисципліни, потребують вміння синтезувати отримані знання (або розв'язання тестових завдань на платформі Modle).

5. Політика оцінювання

Оцінювання завдань, терміни їх виконання

№ з/п	Завдання	Терміни виконання	Критерії оцінювання
1	Завдання до семінарських занять	Щотижня, за розкладом: http://www.kdu.edu.ua/new/PHD/MV_EKU_2019.pdf	Самостійність, творчість, точність, вчасність виконання завдань
2	Підготовка теоретичних питань (у тому числі питання, відведені на самостійне опрацювання)	Щотижня, за розкладом: http://www.kdu.edu.ua/new/PHD/MV_EKU_2019.pdf	Правильність, логічність, відповідність темі, вичерпність, оригінальність та комплексність виконання
3	Модуль 1, модуль 2 (тестування)	Наприкінці модуля 1, 2	Самостійність, правильність виконання завдань

Вивчення студентами навчальної дисципліни «Філософія» передбачає наступні види робіт:

1. Відвідування лекцій.
2. Підготовка та виступи на семінарських заняттях.

3. Виконання завдань самостійної роботи. Упродовж навчального семестру студенти повинні виконати два змістових модулі та скласти у підсумку іспит. Вивчаючи модулі, студенти накопичують бали, а підсумок вивчення дисципліни виставляється через підсумковий контроль перед іспитом та іспит.

Поточне тестування та самостійна робота						Підсумковий тест	Сума
Змістовий модуль №1		Змістовий модуль № 2					
T1	T2-3	T4	T5	T6	T7	10	100
15	25	12	13	13	12		

T1, T2 ... T5 – теми змістових модулів.

Усна відповідь – 5 балів.

Доповнення – 1–3 бали.

Самостійна робота (есе) – 5 балів.

Модуль 10 балів (два модулі).

Оцінка «відмінно» ставиться за вільний і вичерпний виклад студентом відповідей на поставлені йому питання, впевнене розв'язання логічних задач і ґрунтовні відповіді на додаткові питання.

Оцінка «добре» ставиться, якщо студент виклав зміст заданих питань, але при цьому допустив окремі неточності у відповідях, мав труднощі при відповіді на додаткові питання за змістом програми курсу.

Оцінка «задовільно» ставиться, якщо студент відповідає на запитання неповно, не вміє викласти думку, втрачає логічний зв'язок із попереднім матеріалом. При цьому допускає суттєві неточності, не надає зрозумілої відповіді на додатково поставлені питання.

Оцінка «незадовільно» ставиться, якщо студент не володіє основним матеріалом навчального курсу. При відповіді на поставлені йому запитання обмежується приведенням окремих положень без належної послідовності і аргументації, йому важко відповісти або зовсім не відповідає на додаткові запитання.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Політика курсу

1. Пропущені заняття (лікарняні, мобільність, і т.д.)

Пропущені заняття необхідно відпрацювати. Для цього здобувач освіти має виконати індивідуальні завдання за пропущеними темами <http://ppf.kdu.edu.ua/index.php/ru/uchbovijprotses/rozklad>.

2. Поведінка в аудиторії. Усі учасники освітнього процесу мають дотримуватися етичних норм. Здобувач вищої освіти зобов'язаний старанно та сумлінно навчатися протягом усього періоду навчання. Водночас він повинен підтримувати інших у прагненні поглиблювати знання та виконувати свої обов'язки. Від викладача вимагається доброзичливе, серйозне і тактовне ставлення до здобувачів вищої освіти.

3. Академічна доброчесність.

У КрНУ діє Кодекс академічної етики http://www.kdu.edu.ua/Documents/Kodeks_akadem_etyky_KrNU.pdf), «Положення про перевірку наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних і навчальних робіт на академічний плагіат», на основі якого розроблена «Інструкція щодо перевірки випускних кваліфікаційних робіт на академічний плагіат із використанням програмно-технічних засобів» (http://www.kdu.edu.ua/Documents/metod_instruczija_plagiat_2019.pdf). Згідно з цими документами перевірка на плагіат підлягають усі види наукових, кваліфікаційних робіт, індивідуальних завдань. Перевірка здійснюється за допомогою електронного репозитарію КрНУ (<http://document.kdu.edu.ua/>), який накопичує, зберігає та надає доступ до електронних версій наукових публікацій, науково-методичних та навчальних матеріалів, створених науково-педагогічними працівниками, аспірантами, студентами та співробітниками університету (глибина вибірки становить п'ять років), а також за допомогою репозитаріїв, доступних у мережі Інтернет. Для забезпечення високої якості професійної підготовки здобувачів вищої освіти внаслідок виявлення ознак плагіату в їх академічних та наукових роботах у 2019 р. КрНУ підписав угоду з ТОВ «Антиплагіат». У рамках дії цієї угоди

університету надається можливість перевірки кандидатських та докторських дисертацій, які підготовлені до захисту у спеціалізованих вчених радах КрНУ, з використанням онлайн-сервісу Unicheck, а також наукових праць студентів і викладачів. За критерій оригінальності творів приймається показник рівня унікальності тексту у відсотках, отриманий за допомогою програмно-технічних засобів перевірки на плагіат і збільшений на відсоток правомірних запозичень. Результат перевірки оформлюється відповідним протоколом, де зазначається коректність посилань або факт плагіату.

4. Визнання результатів навчання, отриманих унаслідок неформальної освіти та здобутих в інших ЗВО, відбувається на основі: http://www.kdu.edu.ua/uch_otd/nef_osvita.rar

7. Методичне забезпечення

1. Програма навчальної дисципліни.
2. Робоча програма навчальної дисципліни.
3. Методичні вказівки щодо виконання семінарських занять та самостійної роботи.
4. Питання до іспиту.
5. Засоби діагностики знань: вправи, завдання для поточного та підсумкового контролю, правила нарахування рейтингових балів на усі види навчальної діяльності здобувача вищої освіти при вивченні курсу.

8. Рекомендована література

1. Баумейстер А. Біля джерел мислення і буття: вибрані філософські етюди. Київ: Дух і літера, 2012. 473 с.
2. Возний І. Дохристиянські вірування давнього населення України. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2011. 271 с.
3. Гільдебранд Д. Що таке філософія? Львів: Колесо, 2008. 244 с.
4. Горський В. С., Кислюк К. В. Історія української філософії: підручник Київ: Либідь, 2004. 485 с.

5. Грані людського буття: позитивні та негативні виміри антропокультурного: монографія / під ред. Є. І. Андрос. Київ: Наукова думка, 2010. 349 с.

6. Гудінг Д., Леннокс Дж. Світогляд: для чого ми живемо і яке наше місце у світі. Київ: Укр. Біблійне Тов-во, 2003. 416 с.

7. Кримський С. Б. Запити філософських смислів. Київ: ПАРАПАН, 2003. 240 с.

8. Лебединська Г. О. Проблема формування глобального екологічного мислення. Improving the life quality: view of scientists. Volume of Scientific Papers. The Academy of Management and Administration in Opole, 2019; ISBN 978-83--946765-3-7 (electronic edition).

9. Москалик Г. Ф. Готовність керівника закладу освіти до самостійної фінансово-господарської діяльності як умова забезпечення якісної діяльності закладу. Імідж сучасного педагога. 2020. № 3 (192). С.11-14.

10. Москалик Г. Ф. До питання викладання спецкурсу «Філософія для дітей» студентам педагогічного коледжу (за розробками М. Ліпмана). Дитинство ХХІ століття: інноваційна освіта: матер. II Всеукраїнської науково-практичної конференції. Кременчук: ПП «Бітарт», 2020. С. 113-117.

11. Москалик Г. Ф. Роль дистанційної освіти в глобалізації світу. Початкова освіта: сучасні перспективи розвитку: матер. II Всеукраїнської науково-практичної конференції. Кременчук: ПП «Бітарт», 2020. 140 с.

12. Москалик Г. Ф. Світоглядно-філософські засади життєвого шляху і творчості М. В. Гоголя. Manuscript: Класична спадщина і сучасний літературний процес. 2016. № 2. С. 37-44.

13. Москалик Г. Ф. Філософія модернізації старшої профільної школи в Україні в рамках реформи НУШ. Публічне управління в системі координат: демократія, децентралізація, місцеве самоврядування: тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2019. С. 75-77.

14. Москалик Г. Ф. Філософія оптимізації мережі навчальних закладів як засіб підвищення якості освіти. Імідж сучасного педагога. 2017. №2 (171). С.46-47.
15. Москалик Г. Ф. Філософія сучасних викликів суспільства. Гілея. 2016. Випуск 107 (4). С.255-258.
16. Москалик Г. Ф. Формування нових правил та норм функціонування освіти: філософські погляди. Постметодика. 2017. № 2-3 (129-130). С.63-66.
17. Москалик Г. Ф., Станіченко О. Ф., Носкін В. О. Філософія для здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр». Кременчук: ПП «Бітарт», 2020. 218 с.
18. Москалик Г.Ф., Przemysław Z. Проблеми впровадження нових форм організації позашкільної (неформальної) освіти в Україні. Психолого-педагогічні, правові та соціальнокультурні проблеми сучасного суспільства: матер V Міжнародної науково-практичної конференції. Кременчук, 2019. С. 165-166.
19. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу. Ескіз української міфології. Київ: Обереги, 2003. 144 с.
20. Петрушенко В. Філософія: вступ до курсу, історія світової та української філософії, фундаментальні проблеми сучасної філософії: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 594 с.
21. Петрушенко В. Л. Філософія: курс лекцій. Львів: «Новий світ», 2011. 504 с.
22. Попович М. Бути людиною. Київ: «Києво-Могилянська академія», 2013. 223 с.
23. Рижак Л. Філософія: підручник. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2013. 650 с.
24. Рьод В. Шлях філософії: з XVII по XIX століття: посібник. Київ: Дух і літера, 2009. 386 с.

25. Сковорода Г. Розмова про істинне щастя. Харків: Прапор, 2002. 270 с.
26. Скринник М., Фльорко М., Фльорко Л. Філософія: навч. посіб. Львів: Ліга-Прес, 2015. 477 с.
27. Moskalyk H., Balan O., Peredalo Kh., Hurman O., Samarchenko I., Revin F. Using the pattern method for the comprehensive organization of recruitment and selection of personnel. *International Journal of Advanced Research in Engineering and Technology (IJARET)*. 2020. Volume 11, Issue 4. P. 327-337 (Scopus).
28. Yakymchuk B. A., Chystiak, O. V., Padalka R. G., Moskalyk H. F., Denha N. M. Fostering cognitive and creative thinking styles using educational tools aimed at the «creative economy» model in the process of vocational education and training. *Psychology and Education*. 2020. 57(1). P. 01-07 (Scopus).
29. Moskalyk H. F., Baranovska M. Y. & Bulach M. O Historical-philosophical-legal research of the phenomenon of the gender as the factor of the social status of the ukrainian woman. *Anthropological Measurements of Philosophical Research*. 2017. Vol. 12. P. 100-112. (Web of Science Core Collection).
30. Moskalyk H. F., Bulach M. O. Gender conflicts of students. *International Conference on Modern Electrical and Energy Systems (MEES)*. 2017. Vol. 11. P. 93-101. (Web of Science Core Collection).
31. Moskalyk H., Maksymova L., Martynenko M. Philosophical Principles of Formation of Secondary-School Students' Readiness for Getting a Profession of an Engineer. *International Conference on Modern Electrical and Energy Systems (MEES)*. 2017. P. 348-351. (Web of Science Core Collection).